

Arkæologiske Undersøgelser i København 2021

K KØBENHAVNS
MUSEUM
MUSEUM OF
COPENHAGEN

Indhold

Forord	2
Indre By	3
Amager	13
Brønshøj	15
Christianshavn	17
Frederiksberg.....	19
Frederiksstaden	24
Holmen og Arsenaløen	26
Nordhavn.....	29
Nordvest	31
Nørrebro.....	32
Slotsholmen.....	34
Sydhavnen	38
Valby.....	41
Vanløse	43
Vesterbro.....	45
Østerbro	47

Forord

Formålet med dette hæfte er at danne et hurtigt overblik over, hvilke arkæologiske sager Københavns Museum har arbejdet på i felten igennem 2021

Undersøgelserne er fra hele Københavns Museums arkæologiske ansvarsområde og dækker derved ligeledes Frederiksberg.

Beskrivelserne af undersøgelserne er ikke uddybende, men kan kaste lys over hvilke undersøgelser, der har været foretaget, og hvor de er foretaget.

Denne gennemgang tager ikke højde for, hvor stort eller lille det arkæologiske udbytte har været, hvilket ligeledes kan være svært at kvantificere.

På kortene over de forskellige bydele/områder er de forskellige sagers position markeret med en lille prik foran sagsnummeret.

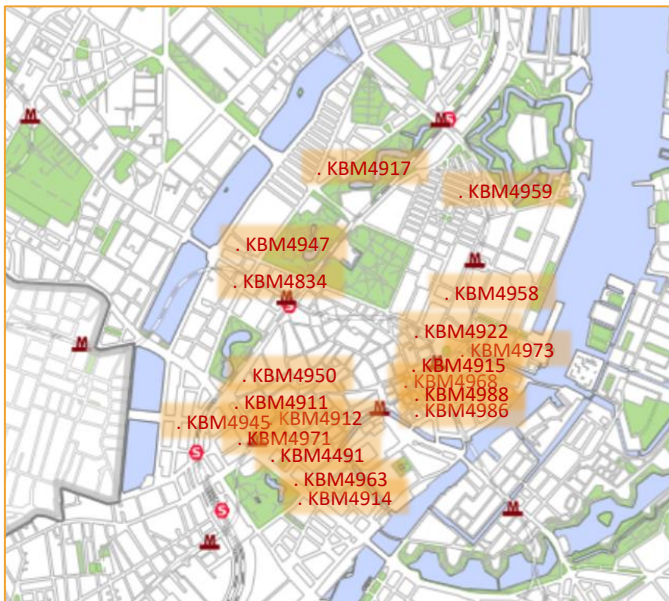
Resumeerne er udført af deltagerne på de forskellige sager og indsamlet og redigeret af undertegnede

Tim Slumstrup Aunkilde og Gunvor Christiansen

Januar 2022

Forsidefoto: "Tørskoet" Fotograf: Anine Madvig Struer

Indre By

KBM4491 Dragespringvandet - Rådhuspladsen.

Ældre voldgrav

Deltagere: Terje Stafseth og Samuel Keenan

Boreprøver påviste spor efter ældre voldgrav i form af gytje på 4 m og mindre parti med bevaret undergrund 1 m under nuværende overflade, hvor der kan være bevarede spor efter middelalder.

KBM4834   Vendersgade 1-34

Forundersøgelse

Opfyldslag fra 1600-1700-tal

Deltagere: Andréa Borgius

Tracéet går hen over middelaldervolden, 1600-tals-volden og området mellem byen og søerne. De synlige meget fundførende lag med yngre rødgoods kridtpiber mm. i dybder 0,5-0,7 m under eksisterende overflade tolkes som mulige planeringslag.

KBM4911   H. C. A. Boulevard 6/Studiestræde 51

Udgravning

Deltagere: Mikkel B. Siebken og Anine Madvig Struer

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

KBM4912   Lavendelstræde 15-19

Forundersøgelse

Bygningsfundamenter

Deltagere: Samuel Keenan og Matias Møller

Der blev påtruffet bygningsfundamenter af kampesten og mursten såvel som resterne af trægulve samt en mindre mængde keramik fra 1600-tallet. Der fandtes desuden en række kulturlag udenfor bygningen.

KBM4914   **Glyptoteket**

Forundersøgelse

Landankre eller landindvinding.

Deltagere: Samuel Keenan, Matias Møller

Forundersøgelse fra Glyptoteket indtil Niels Brochs Gade. Der blev identificeret to træstrukturer fra 1750+ - muligvis landankre eller del af landgenvindingsprocessen i midt til sen 1800-tal lige ud for befæstninger og den gamle tømmerplads.

KBM4915   **Pistolstræde**

Forundersøgelse

Opfyldslag, 1500-tallet og frem.

Deltagere: Marc Hauge

Registrering af 30 m2 profil samt undersøgelse af kampesten i bunden af grøften.

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

KBM4917   **Øster Farimagsgade 4**

Forundersøgelse

Opfyldslag, mulig rest af grav relateret til befæstningen. 17-1800-tallet

Deltagere: Anine Madvig Struer og Nikolai Johannes Fenger Pedersen

I forbindelse med anlæggelsen af et omfangsdræn kunne der i tracéet registreres opfyldslag. Bl.a. et opfyld med fund fra anden halvdel af 1700-tallet beliggende i en lavning, der muligvis er resterne af en grav/grøft relateret til befæstningsglaciset.

KBM4922   **Grønnegade 16 m.fl.**

Forundersøgelse

Bl.a. trævandrør, 1600-tallet

Deltagere: Terje Stafseth, Nikolai Johannes Fenger Pedersen, Aicha Mellah, Frederik Gustavson, Matias Møller, Klaus Hvid, Inger Bech Hebelstrup, Anine Madvig Struer, Matteo Laudato og Christian Flensborg

Registrering af kælderopbygning og fundamentsten til eksisterende bygninger samt deres umiddelbare forgængere. Fund af genbrugte munkesten placeret i mønster i en dækkende flade.

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

KBM4945   **Nyropsgade 41**

Forundersøgelse

Opfyldnings og udjævningslag 17-1800-tallet

Deltagere: Kirsti Pedersen og Nikolai Johannes Fenger Pedersen

Av 1,5–2 m utan att nå ner till ursprungliga moränlager. Den undersökta ytan och jordvolymen uppgick därmed till ca. 121 m² respektive 212 m³. Undersökningarna resulterade i att utfyllnads- och utjämningslager från 17–1800-talet kunde dokumenteras. Kompletterande borrhningar med en geologkäpp ner till 1 meter under schaktets botten avslöjande underliggande torviga sandlager, vilka visar på att Sankt Jørgens sø tidvis översvämmat området.

KBM4947   **Bartholinsgade**

Forundersøgelse

Kirkegård, Nyere tid

Deltagere: Per Jansson, Andréa Borgius, Kimmie Manniche, Stine Damsbo Winther og Kirsti Pedersen

Ved udskiftning af vandrør fremkom store mængder løse humane knogler fra en nedlagt fattigkirkegård samt en begravelse in situ. Bygningerne fra 1870'erne har ødelagt kirkegården, men ude under gaden findes der stadig bevarede begravelser.

KBM4950   Zahles, Nørre Voldgade 14-16

Forundersøgelse

Voldgravsopfyld, vold, 1600-tallet

Deltagere: Nikolai Johannes Fenger Pedersen.

Fund af voldgravsopfyld fra en ombygning af befæstningen i tiden omkring 1645. Dertil ler-kerne fra den vold, der blev revet ned omkring 1878. I forbindelse med nedlægning af nye brønde i en gyde bag Zahles Gymnasium sås nogle intakte kulturlag. Der viste sig at være bevarede rester af Frederik III's vold fra tiden efter 1650 og opfyld fra Christian IV's voldgrav, der førhen omgav byen. I voldfylden fandtes affald fra byen fra tiden indtil 1649, da voldgraven blev fyldt op. Heriblandt var blandt andet metal, keramik og dyreknogler.

KBM4958   Store Kongensgade 46

Forundersøgelse

Fundamenter, bygning, haveanlæg, nyere tid

Deltagere: Andréa Borgius, Nanna R. Jensen og Jonas Jæger

En 1,5 m bred grøft gravedes til en dybde af 1,3 m under nuværende overflade på en gårdsplads bag Store Kongensgade 46. Der registreredes et homogent lag, der tolkes som et havejordslag: en rest efter det haveanlæg, der lå på pladsen i 1700-tallet. Foruden hjørnet af en mindre kælder, blev en ydervæg til en bygning, der opførtes i slutningen af 1700-tallet, og blev revet ned i 1800-tallet, afdækket.

KBM4959   Gernersgade

Forundersøgelse

Opfyldslag og fundament, 1700-1800-tallet

Deltagere: Marc Hauge

Dybe kulturlag i et 2250 m² stort areal syd for kastelet på Christianshavn. Kulturlaget var meget fundrigt med genstande fra 17-1800-tallet.

KBM4963   Stormgade 18

Forundersøgelse

Opfyldslag

Deltagere: Per Henrik Jansson, Kimmie Manniche

To meget begrænsede arealer (30m²) til brønde i en dybde á ca. 2,8 m. Der blev ikke gjort væsentlige fund.

KBM4968   Nikolaj Plads 15

Forundersøgelse

Kirkegård, Nyere tid

Deltagere: Andréa Borgius og Kimmie Manniche

Et nyt kældergulv skulle anlægges i de to kælderrum, der vender ud mod kirken. I smalle grøfter ned til 40 cm dybde under eksisterende kældergulv fremkom skeletdele. Der blev blandt andet fundet planeringslag, rester af et ældre teglgulv, brokke- eller nedrivningslag og sod- eller brandlag. Der blev ikke observeret begravelser, men humane knogler fremkom spredt over hele arealet. Matriklen var en del af Sankt Nikolaj Kirkes kirkegård frem til, at denne blev sløjft i starten af 1800-tallet, efter området var blevet ødelagt i bybranden i 1795.

KBM4971   H. C. Andersens Boulevard 14-16

Forundersøgelse

Kulturlag fra omkring 1600-1620 - måske før.

Deltagere: Nikolai Johannes Fenger Pedersen og Kimmie Manniche

Fund af intakte kulturlag fra omkring 1600 lige under gaden. Plus forstyrrelse af gasrør. Der skulle nedsætte nogle træer midt i vejen, hvor der kom lidt fund.

KBM4973   Kongens Nytorv 24 m.fl.

Forundersøgelse

Fundamenter, affaldslag, trækonstruktion - nyere tid

Deltagere: Simone Mayer, Andréa Borgius, Ida Hornung, Morten Steineke

Meget smalle tracéer á tre meters dybde. Der er registreret et syldstensfundament med 2 fyldskifter langs Store Kongensgade, mørke opfyldslag med dyreknogler, fiskeben, kridtpiber og lidt keramik fra 16/1700-tallet. En træpind i den sydlige ende af tracéet langs Store Kongensgade lader håbe på rester af trækonstruktioner måske i forbindelse med voldgraven, som forløb ved Kongens Nytorv. Det kan måske ses i det næste afsnit af tracéet.

Fortsætter i 2022.

KBM4986   Admiralgade

Forundersøgelse

Kulturlag, 1700-1900

Deltagere: Nikolai Johannes Fenger Pedersen

Overvågning af renovering af brostensbelægning. Det var tydeligt, at der måtte være intakte kulturlag under gaden, da den kun var let forstyrret af moderne nedgravninger, men der blev ikke gravet ned i kulturlagene.

KBM4988   Nikolaj Plads 15

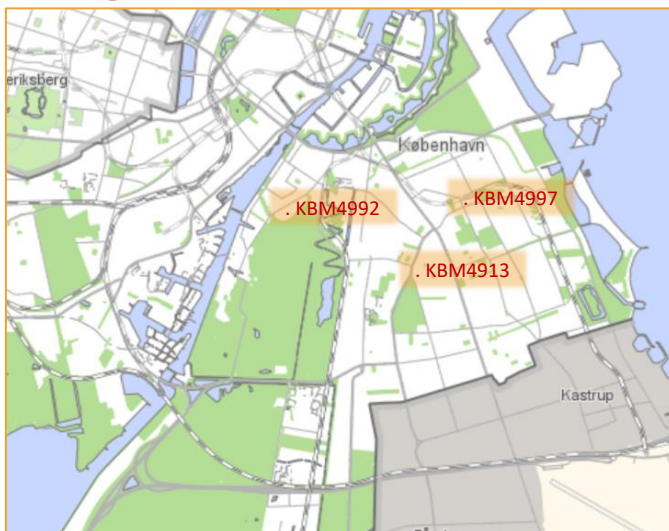
Forundersøgelse/udgravning

Dyreknogler, 1800-tallet og tidligere.

Deltagere: Christian Flensborg, Morten Steineke

Overvågning af tracégravning ned til ca. 1 meter fra kantstenen, 25 meter NV for Nikolaj Kirke og mod Nikolaj Plads 6 samt i fortovet mod øst. I hovedvejen samt i tracéet tættest ved Nikolaj kirke blev der fundet keramik, kridtpibefragmenter, knogler og kistesøm, der tolkes som udjævningslag. Under dette et muldet lag med knogler, tegl, porcelæn, keramik og kistesøm. Dette blev også tolket som et udjævningslag. Af de mange hjemtagne knogler var mestendels dyreknogler, og kun et haleben samt et kæbeparti fra en yngre kvinde var humant. Formodentligt skyldes tilstedeværelsen af de mange dyreknoletter, at der har været slagteboder i området.

Amager

KBM4913   **Englandsvej 51**

Forundersøgelse

Grøfter, Markskel, Stolpehuller, 1600-1800-tallet

Deltagere: Anine Madvig Struer og Nanna R. Jensen

Ved opførelsen af ungdomsboliger og parkeringskælder på Englandsvej 51 i Sundbyvester kunne det konstateres, at den nedre del af det oprindelige muldlag var bevaret under et relativt tykt lag opfyld. Her fremkom der spredte spor efter ældre aktiviteter på stedet i form af skelgrøfter fra 1700-tallet samt enkelte stolpehuller og gruber, der både kan stamme fra forhistorisk og ældre historisk tid. Derudover fremkom der også en del moderne forstyrrelser, som relaterer sig til den nu nedrevne bebyggelse på grunden.

KBM4992   Artillerivej 69E

Forundersøgelse

Opfyldslag

Deltagere: Christian Flensborg

Kort besigtigelse af tracé på lokalitet ved gammel strandlinje. Steril undergrund ikke nået i det op til 90 cm dybe tracé, som indeholdt moderne stabilgrus i toppen og nederst mørk fyld med murbrokker og husholdningsaffald i form af dyrekogler, glas og rødgods.

KBM4997   Øresundsvej 51

Forundersøgelse

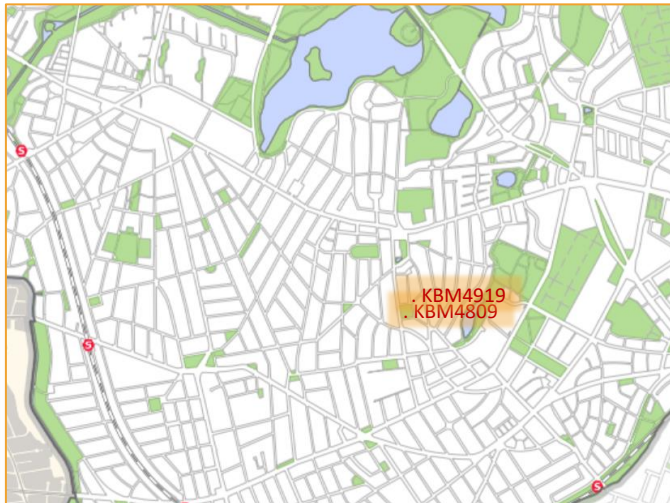
Deltagere: Klaus Hvid, Morten Steineke

Moselsgade/Øresundsvej 51.

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

Brønshøj

KBM4809   **Brønshøj Vandtårn**

Forundersøgelse

Stolpehuller, gruber, grøfter, huskonstruktion, bronzealder - 1600-tal

Deltagere: Alexander Banck, Anine Madvig Struer, Stine Damsbo Winther, Kimmie Mannicke, Tim Slumstrup Aunkilde og Niels Henrik Andreasen

Forundersøgelse i flere etaper i forbindelse med bygning af spejderhus m.m. på arealet omkring Brønshøj Vandtårn. På arealer udlagt til bygninger og diverse udenoms-anlæg fremkom bopladsspor i form af stolpehuller, gruber og grøfter, der dateres til bronzealder/oldtid, samt et antal grøfter og gruber, der formodes at relatere til den svenske militærlejr "Carlstad", som blev anlagt i forbindelse med svenskernes belejring af København 1658-60. Slutteligt blev der fundet mindst en formodet forhistorisk hustomt.

KBM4919   Brønshøjvej 29B

Forundersøgelse

Stolpehul, oldtid?

Deltagere: Anine Madvig Struer.

Ved overvågning af stikledning til tilslutning af fjernvarme fremkom et enkelt stolpehul af oldtidskarakter - muligvis bronzealder.

Christianshavn

KBM4866 Strandgade 7

Forundersøgelse

Bolværker. 1700-tallet

Deltagere: Marc Hauge

Undersøgelsen fandt sted som en større forundersøgelse (overvågning) af ca. 70 m grøft med en gennemsnitlig dybde på 2,5 m og en bredde på ca. 3,5 m. Der blev påtruffet flere bolværker og fundamenter fra starten af 1700-tallet. Dertil nyere tids konstruktioner fra 1800-tallet herunder en afløbskanal og vejbelægning. Ydermere blev der afdækket keramik fra 1700-1800-tallet.

KBM4923   **Danneskiold-Samsøes Allé 28**

Forundersøgelse

Opfyldslag, bolværk. Nyere Tid, o. 1800.

Deltagere: Anine M. S., Kimmie Manniche, Matias Møller

Overvågning af anlæggelse af pumpebrønde og vandledning på Arsenaløen. Her fremkom opfyldslag fra øens anlæggelse omkring år 1800, hvis sammensætning giver information om det praktiske arbejde med at anlægge den kunstige ø inklusiv bolværk, der har spillet en praktisk funktion i udvidelsen af øen.

Note: Sagen er ikke afsluttet

KBM4983   **Netto, Halvtolv 4**

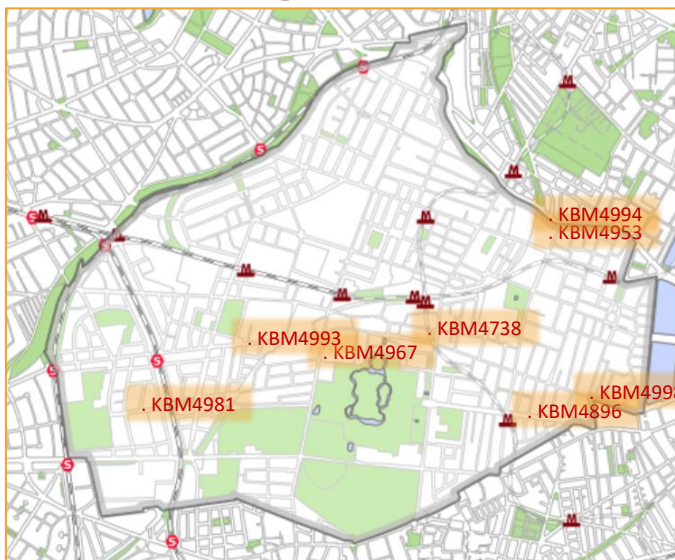
Forundersøgelse

Opfyldslag, rester af bolværk? Nyere tid

Deltagere: Simone Mayer, Andréa Borgius.

Tykke opfyldslag med enkle fund fra 17-1800-tallet. Rester af planker og pæle, som måske oprindeligt tilhørte bolværker (lignende blev fundet i området ved andre udgravninger), men ikke nogen bevaret konstruktion.

Frederiksberg

KBM4738 Frederiksberg Rådhus

Forundersøgelse og Udgravning

Renæssance og oldtid

Deltagere: Terje Stafseth m.fl.

Frederiksberg Rådhus (forundersøgelse og udgravning). I forbindelse med etablering af parkeringskælder, blev den eksisterende parkeringsplads bag Rådhuset undersøgt for spor efter middelalderlandsbyen Solbjerg og/eller det ældste Frederiksberg (Ny Amager / Nye Hollænderby).

Forundersøgelsen påviste lag og anlæg, der primært dateres til 1700-tallet, men ingen spor efter Solbjerg. Udgravningen afdækkede to aktivitetsområder med spor efter bebyggelse og lerpakning. Der blev også afdækket en mindre koncentration af gruber der p.t. dateres til oldtid (trolig jernalder).

KBM4896   **Frederiksberg Allé Øst**

Forundersøgelse

Bronzealder, kogegrube

Deltagere: Samuel Keenan, Jonas Jæger

Der blev fundet en nyere tids overflade bestående af grus og murbrokker, der lå over et kompleks af brede, lave gruber af uklar funktion. Vi fandt også en stor bronzealdergrube, som indeholdt keramik, og en mulig bronzealder-kogestensgrube.

KBM4953   **Bülowsvej 27**

Forundersøgelse

Opfyld, grøfter. Nyere Tid/moderne Tid

Deltagere: Anine Madvig Struer, Kirsti Petersen, Andréa Borgius

Forundersøgelse forud for nybyggeri udført i flere etaper i takt med, at tidligere bebyggelse blev revet ned. I de afrømmede søgegrøfter fremkom der på den vestlige del af arealet, hvor der også kunne observeres oprindeligt muldlag under nyere opfyld, enkelte grøfter, som muligvis er skelgrøfter eller lignende. Derudover var søgegrøfterne især præget af moderne forstyrrelser.

Note: Sagen er ikke afsluttet

KBM4967   **PorcelænsHAVEN 26**

Forundersøgelse

Stolpehuller. 1900-2000-tallet

Deltagere: Nanna R. Jensen, Andreas Valentin

Et stolpehul blev observeret i en profil under en besigtigelse af et fjernvarmetrace. Grundet områdets potentiale for forhistorisk aktivitet samt middelalderbebyggelse i forbindelse med de gamle forstadslandsbyer blev det besluttet at foretage en forundersøgelse. Det viste sig senere, at det resterende trace lå direkte ovenpå et eksisterende fjernvarmetrace og dvs. at overgangen mellem det formodet muldlag, som blev observeret ved stolpehullet, og undergrundet allerede var bortgravet. Det blev besluttet at undersøgelsen skulle standses før tid grundet den ringe mulighed for at gøre gode arkæologiske observationer.

KBM4981   **Troels Lunds Vej m.fl.**

Forundersøgelse

Deltagere: Simone Mayer

Opstart udskudt.

Frederiksberg Forsyning udfører skybrudssikring med opgravning af tracéer i gaderne omkring Troels Lunds Vej. Projektet er igangsat i december 2021, men er forsinket, og Københavns Museum deltager derfor først fra januar 2022.

KBM4993   **Jyllandsvej 29**

Feltbesøg

Mulige historiske nedgravninger

Deltagere: Morten Steineke

Observerede nedgravninger ved husbyggeri. Det var ikke muligt at undersøge nærmere, da det primære anlægsarbejde var afsluttet ved ankomst.

KBM4994   **Bülowsvej ved Ågade/Åboulevard**

Forundersøgelse

Opfyldslag. Nyere tid

Deltagere: Simone Mayer, Andréa Borgius, Ida Hornung, Nikolai Fenger Pedersen og Tim Slumstrup Aunkilde

Fortsætter i 2022: tracéer til ny vandforsyning (ca. 4 m dybt) på en større byggeplads efter nedrivning af bygninger. Indtil videre er der opfyldslag, men det er meget omrodet. Fund fra 17/1800-tallet og en syldstenspakning i mulig forbindelse med en omlagt å eller jernbanen: Jernsprosser fra den gamle jernbane (omkr. 1900) kunne ses i profilerne. Der er potentielt muldlag fra åen, som oprindeligt løb her, men pga. ældre kabler og vanddræn er sorte organiske lag indtil videre opblandet med blåler og løst opfyld. Trækonstruktioner af pæle og planker formentlig som primitiv spuns til opbygning af kloaktunneller fra slut 1800-tallet af mursten og cement. Forundersøgelse af byggepladsen ved siden af kunne registrere gruber fra jernalderen.

KBM4998   **Vænedamsvej 3A+3B**

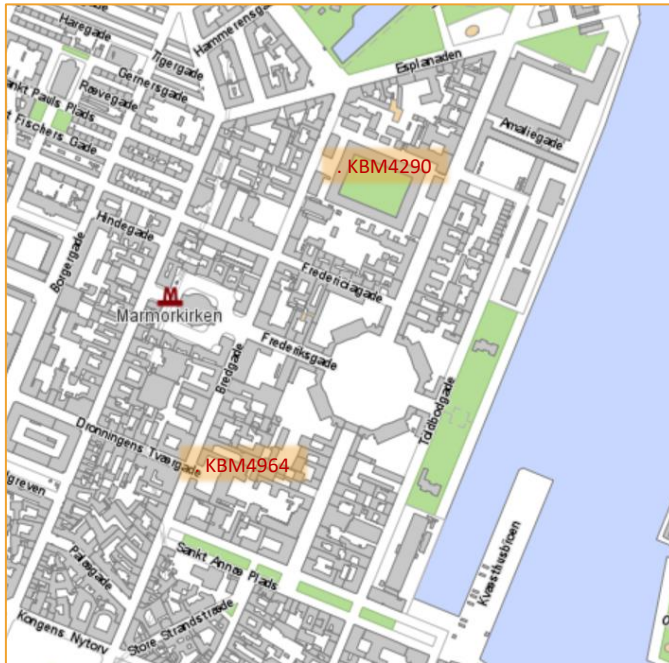
Forundersøgelse/overvågning

Opfyldslag. 16-1800 tal

Deltagere: Stine Damsbo Winther og Christian Flensborg

Registrering af opfyldslag muligvis i forbindelse med en gård fra 1600-tallet eller den senere brug af området.

Frederiksstaden

KBM4290   **Bredgade 68**

Tilsyn

Teglgulv

Deltagere: Terje Stafseth

Inspektion af bevaret ældre teglgulv under eksisterende gulv. Teglgulvet blev fundet ved isoleringsarbejde. Isoleringen mindskedes en anelse, og det ældre teglgulv bevares in-situ.

KBM4964   Bredgade 20-78

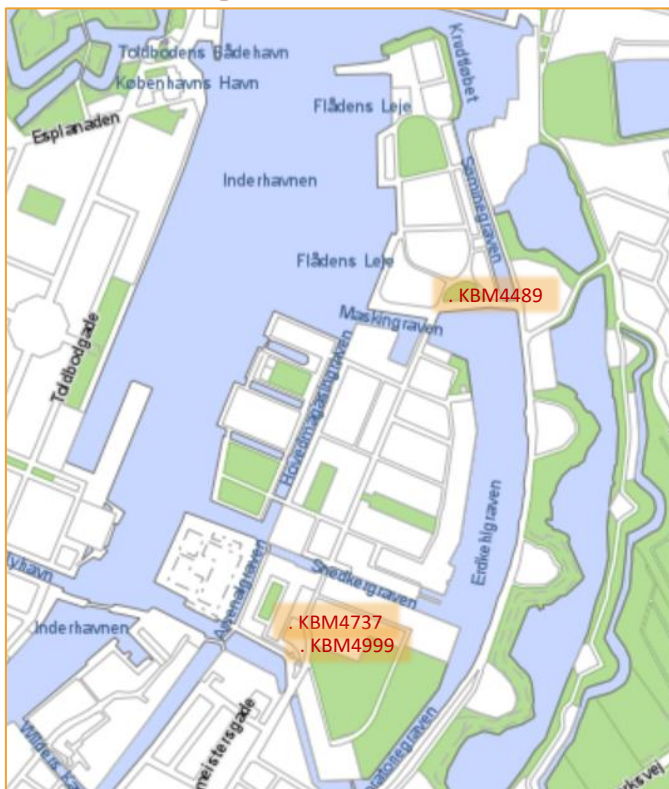
Forundersøgelse og Udgravning

Brokonstruktion, trævandrør, opfyldslag. 1600-1800-tallet

Deltagere: Nanna R. Jensen, Per Jansson, Mikkel Siebken,
Andreas Valentin og Marc Hauge

Skybrudssikring

Holmen og Arsenaløen

KBM4489   **Erik Skaløjs plads/ Kongebroen**

Forundersøgelse

Bolværk, fundamenter. 1700-tallet

Deltagere: Christian Flensborg, Nanna R. Jensen

Der var tale om 1,5 - 2,5 m brede traceer med dybder på 1,5 - 2,5 m. I disse blev der fundet adskillige bolværker af opretstående (i gennemsnit 25/28 x 25/28 cm rektangulære pæle) og vandrette jordankre samt enkelte bevarede stræktømmerdele af blandet eg og fyrretræ. Disse blev dendrokronologisk dateret til start 1800-tallet og korrespondere med det samtidige kortmateriale, der viser indsejlingen samt havnekajen til at være mærkbart bredere i forhold til i dag. Ligeledes blev der mod bunden påtruffet mærkbart fundtomme mørke opfyldslag, der formodentligt kan tilskrives opfyldningen og udvidelsen af Nyholm/ Frederiksholm. Nedlæggelse af nye fjernvarmerør.

KBM4737   **Kuglegården**

Forundersøgelse

Nyere tid/moderne

Deltagere: Mads Bjerggaard og Nanna R. Jensen

Restaurering af de gamle militære bygninger og nedlæggelse af rør og kloaker i og omkring bygningerne

Primært opfyldslag i forbindelse med etableringen af Arsenaløen samt ved konstruktionen af de nuværende bygninger fra 1800-tallet.

KBM4999   **Dannerskjold-Samsøes Alle 1**

Arsenaløen

Forundersøgelse

Bolværk, opfyldslag. 17-1800-tallet

Stine Damsbo Winther og Zenon Topcagic

Registrering af bolværker og områdets første brug.

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

Nordhavn

KBM4867 Nordhuset

Forundersøgelse

Piloteringspæle. 1900-tallet

Deltagere: Tim Slumstrup Aunkilde

Aktiv overvågning af udgravning til kælder i inddæmmet del af Nordhavn. Der blev ikke fundet andet end piloteringspæle fra den fornyeligt nedrevne bygning, der blev rejst i slutningen af 1800-tallet. Alt andet var sterilt opfyld.

KBM4957   Strandvænget 43 m.fl.

Forundersøgelse

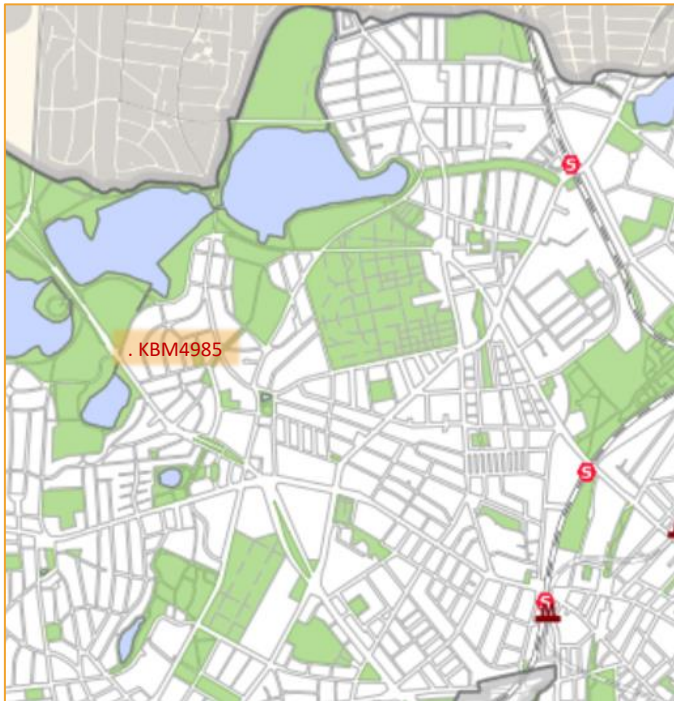
Opfyldslag. 1800-tallet

Deltagere: Samuel Keenan, Andreas Bloch, Jonas Holm Jæger og Andreas Valentin

I forbindelse med kommende Nordhavnstunnel omlægges en del af en eksisterende spildevandstrykledning i Strandvænget på nordsiden af Nordhavn. Projektets formål var at fastslå, om der var bevarede fortidsminder fra stenalderen i projektområdet.

Der blev fundet materiale fra 1800-tallet, men der var ingen spor af stenalderaktivitet.

Nordvest

KBM4985   **Mosesvinget 6, Utterslev Mose**

Forundersøkelse

Oppfyllsmasser/utjevningsslag. Nyere tid

Deltagere: Morten Steineke

I sammenheng med anleggsarbeid for fjernvarme ved Mosesvinget nr. 6 sør for Utterslev Mose har Københavns Museum gjennomført en mindre forundersøkelse. Ingen arkeologiske aktiviteter eller levninger ble registrert ved overvåkingen, derimot oppfyllsmasser som trolig er et resultat av den vei som i sin tid førte til det nærliggende Brøndshøjholm på 1800-tallet.

Nørrebro

KBM4965 Rantzausgade

Forundersøgelse

Gruber. Nyere tid, evt. forhistorie

Deltagere: Andreas W, Nanna R, Jensen, Samuel Keenan, Anne-Sofie, Morten G, og Nikolai Fenger Pedersen

Ved en tracegravning langs Rantzausgade fremkom foruden de gamle sporvognsskiner et oprindeligt muldlag langs hele strækningen og få gruber, der kan være forhistoriske.

KBM4984   **Det Nye Sølund**

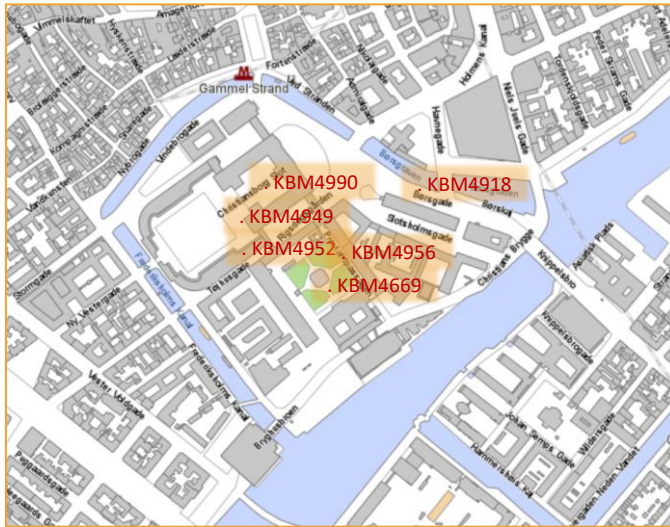
Overvågning

Blegdamme opfyld og gruber. 1600-1700-tallet.

Deltagere: Samuel Keenan, Nikolai Fenger Pedersen og Klaus Hvid

Der blev fundet 3 blegdamme fra 1600-tallet samt tilhørende anlæg og opfyldslag fra 1700-tallet. Der blev også fundet flere senere gruber, som kunne være en nyere fase af blegdammene eller en anden form af aktivitet.

Slotsholmen

KBM 4669   **Det Kgl. Bibliotekets Have**

Forundersøgelse/undersøgelse

Bolværk, fundaments pæle, syldsten.

1600 – 1800-tallet

Deltagere: Matteo Laudato, Andreas, Nikolai Fenger Pedersen og Marc Hauge

Det Kongelige Biblioteks have ligger i det område, der fra 1604 blev brugt som militærhaven i Tøjhuset, som blev bygget af Christian d. 4. Det indre bassin blev fyldt med jord i 1868, og Det Kongelige Bibliotek blev bygget i 1906. De fleste udgravninger påtraf de moderne udfyldninger. I en af gruberne omkring 20 meter nord for bibliotekets facade blev en del af trækajen, der afgrænsede det indre bassin, blotlagt. Strukturen er dateret ved dendrokronologiske analyser til perioden efter 1707.

KBM4918   **Slotsholmen/Børsgade**

Forundersøgelse

Bolværk, fundamenter. 1600-1800-tallet

Deltagere: Christian Flensborg og Nanna R. Jensen

Gravearbejdet ved Slotsholmsgade, Børsgade, Holmens Bro og ud for Holmens Kirke. 10 ikke sammenhængende felter og grøfter af varierende dimensioner. Toppen af egentlige intakte historiske opfyldslag blev sporadisk påtruffet i 2-2,5 m dybde fra gadeplan. Dertil blev enkelte træstrukture, der kunne stamme fra bolværker, samt et murstensfundament med kraftige kampesten, der tolkedes som at stamme fra Boldhuset omkring midt 1600-tallet, afdækket.

KBM4949   **Christiansborg indre slotsgård**

Overvågning

Fundamenter, bygning. Nyere tid

Deltagere: Andréa Borgius, Matias Møller og Jonas Jæger

I forbindelse med gravearbejde langs sydvestfacaden på Christiansborgs østfløj blev der registreret et opfyldslag med en stor mængde teglbrokker (genopfyldt til en byggegrube fra starten af 1900-tallet) samt et teglfundament og et fundament af muremesterbeton. De registrerede kontekster er tolket som at stamme fra opførelsen af det nuværende Christiansborg 1907-1928.

KBM4952   **Ankomstområdet, Hofteatret**

Forundersøgelse

Staldgulv, opfyld, dyreknogeter, humane knoglet, keramik. 17-1800-tal

Deltagere: Stine Damsbo Winther

Ved undersøgelsen påtræffes det oprindelige staldgulv fra 1730–40'erne samt opfyldslag under dette.

KBM4956   **Proviantgården 6**

Forundersøkelse

Murverk, oppfyllslag. 1700-tall

Deltagere: Morten Steineke

I forbindelse med byggeri og fundering for en ny inngang til Dansk Jødisk Museum har Københavns Museum gjort en mindre forundersøkelse i form av en overvåkning. Ved dette arbeidet framkom rester etter Galejhusets tidligere støttepilarer, integrert og sammenbygd i den nåværende bygningens grunnmur. Beliggenheten og koplingen til eksisterende kjellerhvelv i bibliotekets østfløy til sammen med øvrige konstruksjonsdetaljer daterer murverket til begynnelsen av 1700-tallet.

KBM4990   **Christiansborgs Slotsplads**

Forundersøgelse

Kulturlag, rester af fundament til 1. Christiansborg. 1731-1920

Deltagere: Nikolai Johannes Fenger Pedersen

Endnu uafsluttet. Fund af omfattende brokkelag fra nedrivningen af Københavns Slot, samt det nedbrændte Christiansborg.

Sydhavnen

KBM4808   **Rubinsteinsvej**

Forundersøgelse

Stolpehuller. Nyere tid/moderne

Deltagere: Nanna R. Jensen og Mads Bjerggaard

En 109 m² søgegrøft med et samlet afgravet areal på 152 m³. Der blev påtruffet bevaret muldjordslag/pløjelag, enkeltstående stolpehuller, moderne pløjesor, et formodet markskel og en bygningskonstruktion. Alle ovennævnte lag og anlæg stammer højst sandsynligt fra 1800-tallet.

KBM4897   **Vestre Kirkegård**

Forundersøgelse

Begravelser, skeletter, urner, flint. Oldtid - slut 1800-midt 1900

Deltagere: Stine Damsbo Winther, Mikkel Siebken, Matteo Laudato, Samuel Keenan og Per Jansson

Ved forundersøgelsen blev der erkendt minimum 425 grave fra nyere tid. Heraf blev 29 udgravet. De gravlagte var mænd, kvinder og børn og dateres fra slut 1800-tallet til første halvdel af 1900-tallet. Begravelserne viser spor efter flere faser af kirkegården samt en omorganisering af denne, mens den var i brug.

KBM4969   **Louis Pios Gade, Ellebjerg Skole**

Forundersøgelse

Middelalder til renæssance samt flintkoncentrationer. Neolitikum / 1300 til 1800-tallet

Deltagere: Andreas V. Wadskjær, Zenon Topcagic, Nanna R. Jensen, Mathias Møller, Jonas Jæger.

Undersøgelse af 330 kvadratmeter søgegrøft. Der blev påtruffet kulturlag samt sandfygningslag i den sydlige del af tracéet, som kun bredt kan dateres til et sted mellem 1300 og 1800-tallet. Derudover fandtes et mindre område i muldlaget direkte over undergrundslaget på omtrent 9,6 kvadratmeter med en stor koncentration af flint fra neolitikum sandsynligvis omkring grubekeramisk tid. Yderligere blev der observeret afgrænsningen på store lergrave, som lå i forbindelse med Frederiksholms tegl -og kalkværk.

Forundersøgelsen foresætter ind i 2022.

KBM4975   Händelsvej

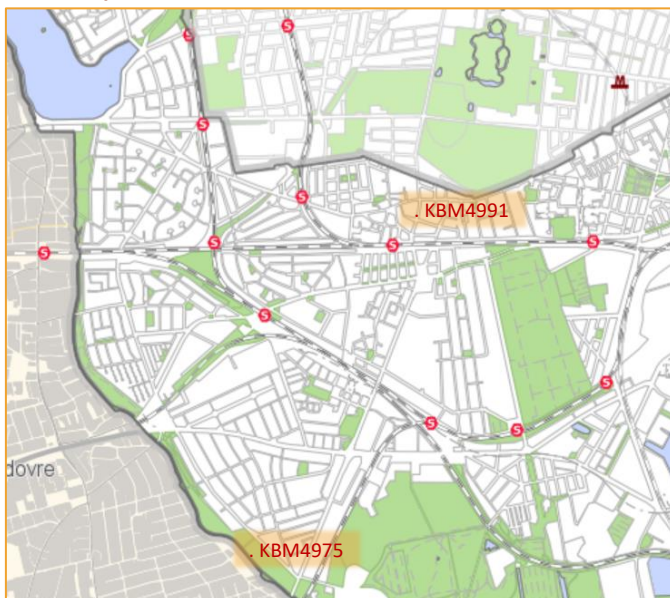
Forundersøgelse

Grøfter. 1700-1900-tallet

Deltagere: Nanna R. Jensen

Tracegravning. En større grøft blev observeret, der løb langs med Händelsvej, og denne menes at stamme fra udmatrikuleringen af Kongens Enghave. Yderligere blev 4-5 andre grøfter også erkendt, og nogle menes at være drængrøfter, som har ligget på hver side af den gamle Enghavevej.

Valby

KBM4961 Harrestrup Å, Fugleøerne

Forundersøgelse

Naturligt vandhul

Deltagere: Anine Madvig Struer og Morten Steineke

Forundersøgelse forud for landskabsomlægning til skybrudssikring. I søgegrøfterne fremkom resterne af et større tidligere vådområde med tørveaflejring, men ingen spor efter aktivitet i forhistorisk eller historisk tid.

KBM4991 Smedestræde 2-2C

Forundersøgelse

Garvekar, fægang. 1800-tallet

Deltagere: Niels Henrik Andreasen og Nikolai Johannes Fenger Pedersen

I forbindelse med en mindre forundersøgelse i udkanten af det middelalderlige Valby blev der påtruffet et stort trækar fra midten af 1800-tallet tilhørende garverivirksomheden P. Lundstedt samt en affaldsgrube fra samme periode. Ældre kulturlag fra middelalder og renæssance er fraværende, og kan være fjernet som led i tidligere byggemodning eller under oprydningen efter brandene i 1865. De påtrufne kulturlag og strukturer tilhører alle 18- og 1900-tallet. En mulig undtagelse er en pikstensbelægning, der er anlagt umiddelbart over morænen. Der kan være tale om en fægang, som har ført til græsningsarealer omkring mosen nord for matriklen.

Vanløse

KBM4921 Klitmøllervej 30-32

Forundersøgelse

Tidligere markoverflader under bylag. 1600-1900-tallet

Deltagere: Mikkel B. Siebken, Terje Stafseth

I forbindelse med en stikledning ind til Klitmøllervej 30-32. Der blev i alt anlagt 20 m grøft, og det samlede areal var 34 m². Det undersøgte areal var generelt meget forstyrret af kabler og rør lagt ned fornyeligt. Derfor var det begrænset med bevaret stratigrafi.

Forundersøgelsen resulterede i afdækningen af et mindre antal lag, hvoraf to blev vurderet til at være tidligere markoverflader. Der blev udtaget prøver til makrofossilanalyse med kursorisk gennemsyn og udtagelse til C14.

KBM4972   **Ejbygård-Lindevang**

Forundersøgelse

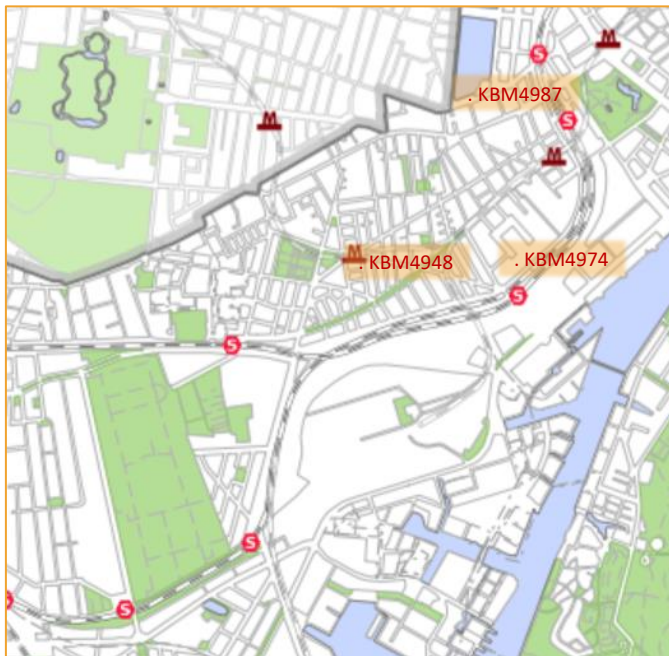
Søbund, tørv

Tim Slumstrup Aunkilde

Overvågning af flere boregrupper i forbindelse med kabel-bursting. Særligt fokus på nedgravninger øst for Damhussøen samt på hver side af Grøndals Parkvej ved Linde Allé.

Forundersøgelsen kun påbegyndt og fortsætter i 2022.

Vesterbro

KBM4948   **Oehlenschlägersgade**

Forundersøgelse

Opfyldslag. 1800-1900-tallet

Deltagere: Terje Stafseth, Aisha Mellah, Frederik Gustavson
m.fl

I de undre lagren observerades fragment av keramik,
kritpipor, glas, djurben, musselskal med mera. En
oidentifierad blyplomb intogs till Museets samlingar.

KBM4974   **Den Hvide Kødby**

Større forundersøgelse/overvågning

To stolperækker

Deltagere: Per Henrik Jansson og Kimmie Manniche

I sydvestlige ende af pladsen observeredes to (tilsyneladende) sammenhængende stolperækker (vinkelret på hinanden). En længere række bestående af fem stolper: NV-SØ, samt en kortere række af fire stolper: NØ-SV. De kan evt. høre sammen med en betonmur, der løb NV-SØ.

KBM4987   **Gl. Kongevej langs Sankt Jørgens Sø**

Registrering

Deltagere: Samuel Keenan

*Der henvises til afrapporteringen for yderligere information.
(red.)*

Østerbro

KBM4502   **Nyborggade 17, Østre Gaskværk**

Større forundersøgelse - overvågning

Naturlig sedimentation og spor af stenalderkultur.

Stenalder, 1700-1800-tallet

Deltagere: Matteo Laudato, Andreas, Jonas Jæger og Marc Hauge

Ved udgravningen af den gamle kystlinje, der er dækket af et tykt lag af moderne opfyld, har vi undersøgt den post-glaciale stratigrafi, på vis overflade der blev dokumenteret sekundære spor af tilstedeværelse fra stenalderen. Udgravningen undersøgte den geologiske udvikling af landskabet i nyere tid og dannelsen af organiske niveauer langs kysten forud for moderne urbanisering.

KBM4955   **Kastelsvej**

Overvågning

Opfyldslag. 1700-1800-tallet

Deltagere: Marc Hauge

800 m² areal i fladen. Primært massive opfyldslag, men også uforstyrrede kulturlag/keramikholdige gruber.

"ENDEN ER NÅET" FOTO: STINE DAMSBO WINTHER